

Anexă la ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3310/21.02.2020

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Programa de *Limba română*
Curs de inițiere pentru copiii străini
care au dobândit o formă de protecție internațională
în România și resortisanți țări terțe

București, 2020

Notă de prezentare

Programa de *Limba română – curs de inițiere pentru copiii străini care au dobândit o formă de protecție internațională în România și resortisanți țări terțe* reglementează studiul limbii române ca limbă străină de către copiii străini care au dobândit o formă de protecție internațională (BPI) și resortisanți țări terțe cu drept de ședere în România (RTT).

Dezvoltarea programei a fost realizată pe baza următoarelor documente:

- Key Competences for Lifelong Learning — a European Reference Framework, Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006, (Recomandarea Parlamentului European vizând competențele cheie) in Official Journal of the EU, 30 decembrie 2006. Din acest document au fost extrase elementele componente ale competenței de comunicare.
- Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (CECRL) - Acest document a orientat reflecția asupra competențelor de comunicare.
- Language Support for Adult Refugees: a Council of Europe toolkit. Acest set de instrumente a facilitat selectarea activităților de învățare în funcție de profilul specific al cursanților refugiați.

La nivelul curriculumului actual, competențele sunt definite în perspectivă europeană ca ansambluri structurate de cunoștințe, deprinderi și atitudini dobândite prin învățare, care concură la rezolvarea problemelor specifice unui domeniu, dar și a unor probleme generale. Astfel, programa este centrată pe un model de proiectare curriculară ce vizează dezvoltarea competențelor de comunicare în limba română, potrivit Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi Străine (CECRL), în acord cu profilul și nevoile reale de învățare ale copiilor cu statutul de refugiat și de migrant în România.

Programa de *Limba română – curs de inițiere pentru copiii străini care au dobândit o formă de protecție internațională în România și resortisanți țări terțe* are în vedere legătură foarte strânsă care există între procesul de achiziție a limbii și procesul de integrare pe care trebuie să-l parcurgă o persoană cu statut de refugiat sau migrant. Achiziția limbii române de către copii reprezintă o premisă pentru începerea sau continuarea studiilor, pentru exersarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor, pentru relaționarea în diferite contexte sociale. De asemenea, aceasta este esențială pentru obținerea de cunoștințe de bază privind cultura și valorile societății țării gazdă și dobândirea de competențe civice.

Există o legătură foarte strânsă între limbă și procesul de integrare a unui copil BPI sau RTT. Folosirea unui limbaj comun facilitează interrelaționarea vorbitorilor în toate mediile sociale. Cunoașterea limbii reprezintă premisa de bază pentru începerea sau continuarea studiilor, pentru exersarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor, pentru relaționarea în diferite contexte sociale. Programa se întemeiază pe experiențe concrete și pe date colectate prin intermediul cursurilor de limba română pentru BPI și RTT – cursuri derulate de organizații nonguvernamentale și finanțate prin Programul General Solidaritatea și Gestionarea Fluxurilor Migratorii (PG SOLID) și Programul Național Fondului pentru Azil, Migrație și Integrare (FAMI), în perioada 2012-2018. Aceste experiențe de derulare a cursului de inițiere în limba română pentru copiii BPI în ultimii 6 ani relevă existența unor factori care pot afecta abilitatea copiilor de a participa activ la procesul de învățare. Printre aceștia, o mare importanță au modelul familial și istoricul educațional. Luând în considerare faptul că cele mai multe persoane adulte BPI din România nu au finalizat gimnaziul în țara de origine și că aproximativ un sfert dintre aceștia sunt neșcolarizați, se observă o tendință de perpetuare a acestui model și în rândul copiilor lor. În aceste

situații, părinții nu conștientizează rolul central al școlarizării în dezvoltarea și formarea copilului, tolerând abandonul școlar al copiilor cu vârste de peste 12 ani, în favoarea găsirii unui loc de muncă. Alte aspecte care accentuează pierderea reperelor și starea de nesiguranță sunt: întreruperea studiilor pe termen nedefinit ca urmare a situației conflictuale din țara de origine; părăsirea țării de origine; schimbările frecvente de domiciliu înainte de recunoașterea formei de protecție; traumele suferite; lipsa prietenilor și a familiei - în cazul minorilor neînsoțiți; dificultățile întâmpinate în înscrierea copiilor la școală, în primul an de la sosirea în România, constrângerile materiale etc.

Pornind de la aceste considerente, prezenta programă este concepută pe trei niveluri corespondente CECRL: începător (nivelul A1), intermediar (nivelul A2) și avansat (B1). Aceasta permite centrarea cursului de inițiere în limba română pentru copiii străini BPI pe formarea de competențe de comunicare și nu pe asimilarea de conținuturi lingvistice specifice limbii române.

Numărul de ore și caracteristicile programei

Având în vedere abordarea centrată pe dezvoltarea de competențe, fiecare oră de curs contribuie, prin acumulare, la atingerea unor niveluri conform documentului CECRL, și nu poate fi văzută doar ca achiziție de cunoștințe.

De regulă, numărul de ore de predare acumulat, aferent atingerii fiecărui nivel CECRL poate varia în funcție de specificul limbii predate și de vârsta elevilor. În tabelul de mai jos, este prezentat numărul minimal de ore necesar pentru atingerea fiecărui nivel de învățare a limbii române de către copiii BPI și RTT. Nevoile elevilor și absența unor experiențe culturale și de învățare pot conduce la alocarea unui număr de ore sensibil mai mare.

Nivel CECRL	Număr de ore necesar pentru atingerea nivelului
A1	140
A2	280 (140 A1 + 140)
B1	490 (280 A2 + 210)

Identificarea nivelului pe care se află elevii și, ca urmare, a secțiunii de programă aplicabile într-un caz dat, se va face de către profesor, coroborând informațiile despre numărul de ore acumulat de elevi în învățarea limbii respective cu informațiile obținute prin testul predictiv (de încadrare). Fundamentul diagnozei nivelului îl constituie testul predictiv racordat la CECRL. Se aplică teste predictive la începutul fiecărui an școlar, cu excepția momentului de debut al învățării limbii.

Programa de *Limba română – curs de inițiere pentru copiii străinii care au dobândit o formă de protecție internațională în România și resortisanți țări terțe* are următoarea structură:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Conținuturi
- Sugestii metodologice

Competențele generale sunt urmărite pe întreg parcursul cursului și vizează receptarea și producerea de mesaje simple de către copiii BPI și RTT, în contexte de comunicare uzuală, în vederea facilitării procesului de integrare în România.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale și vizează, progresiv, achizițiile participantului, în funcție de nivelurile CECRL. **Activități de învățare** reprezintă exemple de sarcini de lucru prin care se dezvoltă competențele specifice. În cadrul programei, exemplele de activități marcate cu asterisc (*) constituie recomandări de abordare la nivelurile de vârstă 6-9 ani, celelalte adresându-se copiilor de 10-15 ani.

Conținuturile constituie baza de operare pentru dezvoltarea competențelor și sunt organizate pe domenii

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta profesorul în organizarea demersului didactic pentru a reuși să faciliteze formarea competențelor.

Competențe generale

- 1. Receptarea de mesaje orale în situații de comunicare uzuală**
- 2. Exprimarea orală în situații de comunicare uzuală**
- 3. Receptarea de mesaje scrise în situații de comunicare uzuală**
- 4. Redactarea de mesaje în situații de comunicare uzuală**

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea de mesaje orale în situații de comunicare uzuală

A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2
<p>1.1. Oferirea unei reacții adecvate, la un salut/o întrebare/instrucțiune simplă rostită clar și rar</p> <ul style="list-style-type: none"> - *folosirea salutarilor, în funcție de momentele zilei - folosirea salutarilor, în funcție de persoană - *selectarea unei imagini dintr-un set, pentru a indica înțelegerea întrebării/instrucțiunii - *realizarea unui desen pentru a indica despre ce este vorba în mesajul oral - *producerea de răspunsuri nonverbale la comenzi simple (vino, ridică-te, stai jos, deschide cartea etc.) - realizare de acțiuni în cadrul jocurilor: „prenumele și o mișcare” -jocuri de mimă și 	<p>1.1. Identificarea semnificației globale a unui mesaj oral clar articulat în contexte familiare</p> <ul style="list-style-type: none"> - *formularea de răspunsuri la întrebările: Cine...? Ce...? Când...? Unde...? De unde ...? - formularea de răspunsuri la întrebarea Despre ce e vorba în ...? - *selectarea variantei corecte dintr-un set prezentat (imagine semnificativă și imagini plauzibile/ distractori) - alegerea variantei corecte în exerciții de tip adevărat/ fals 	<p>1.1. Identificarea unor detalii din mesaje simple articulate clar și rar în contexte cunoscute/ previzibile</p> <ul style="list-style-type: none"> - *realizarea unui desen în funcție de un mesaj audiat - *răspunsuri la întrebări simple despre anumite elemente din mesaje audiate - completarea unor contexte cu expresii/ cuvinte lipsă 	<p>1.1. Identificarea semnificației unor schimburi verbale clar articulate, care au loc în mod curent</p> <ul style="list-style-type: none"> - *respectarea unor reguli de joc prezentate de adulți sau de copii - *interacțiuni uzuale (la piață, pe stradă, timp liber) - rezolvarea de exerciții de tip adevărat/ fals sau alegere multiplă 	<p>1.1. Desprinderea principalelor puncte din emisiuni radio/ TV/internet pe teme familiare, dacă se vorbește relativ rar și cu claritate</p> <ul style="list-style-type: none"> - *alegerea variantei corecte în exerciții de tip adevărat/ fals, alegere multiplă în baza temelor specifice - colectarea unor informații pentru proiecte integrate - documentarea pentru activități la diverse discipline 	<p>1.1. Identificarea de elemente de înțelegere globală din mesaje autentice</p> <ul style="list-style-type: none"> - * rezolvarea de exerciții de tip adevărat/ fals sau alegere multiplă - *desprinderea mesajului unui cântec românesc, audiat - formularea de întrebări după o prezentare pe diverse teme din aria tematică a nivelului lingvistic - completarea unor tabele /scheme cu elemente lipsă

<p><i>pantomimă</i></p> <p>1.2. Recunoașterea unor poziții de bază (stânga, dreapta, aici, acolo, pe, sub, în, în fața, în spatele) - *îndicarea poziției prin mișcarea mâinii - *așezarea unui obiect în funcție de pozițiile indicate - schimbarea poziției unui obiect în funcție de instrucțiuni date</p>	<p>1.2. Identificarea orei și a cantității exprimate numeric (prețuri, numere) în cadrul unui mesaj audiat articulat clar și rar - *formularea de întrebări și răspunsuri referitoare la oră pe baza unui ceas de jucărie - *realizarea de jocuri de rol la magazin: clientul plătind prețul corect în funcție de mesajul audiat - notarea de: numere, date, ore și nume de locuri din mesaje audiate</p>	<p>1.2. Urmărirea unor instrucțiuni simple de orientare, în vederea atingerii unui obiectiv - *mimare de acțiuni în funcție de instrucțiuni (mergi înainte, ia-o la stânga, încă 5 pași înainte) - marcarea cu săgeți pe o hartă simplă a unui oraș/hartă a comorii pe o insulă pustie - executarea unui set de instrucțiuni în vederea poziționării corecte a obiectelor sau a persoanelor în spațiu</p>	<p>1.2. Sesizarea punctelor principale din mesaje și anunțuri clare și simple - *oferirea unei reacții adecvate la mesajul audiat - completarea unui tabel/ text lacunar cu informații lipsă - punerea în ordine logică a punctelor principale din mesajele ascultate</p>	<p>1.2. Desprinderea semnificației dintr-o conversație cotidiană atunci când interlocutorii reformulează sau repetă la cerere anumite cuvinte/expresii - *integrarea în schimbul verbal - identificarea și notarea sintagmelor de repetare/ reformulare în scopul folosirii lor ulterioare - transmiterea semnificației/expresiilor/ elementelor repetate prin joc de rol</p>	<p>1.2. Formularea de ipoteze cu privire la continuarea unei relatări simple, întrerupte - *identificarea punctelor principale dintr-o relatare simplă - *formularea de ipoteze simple cu privire la posibila continuare a evenimentelor din relatarea ascultată - compararea variantei personale cu mesajul original</p>
<p>1.3. Manifestarea curiozității față de sesizarea semnificației unor mesaje simple adecvate vârstei - *vizionarea unor secvențe scurte din desene animate - *audierea de cântece potrivite vârstei - *participarea la jocuri de rol de tipul vorbitor-ascultător, folosind păpuși de</p>	<p>1.3. Manifestarea disponibilității pentru receptarea de mesaje orale simple, articulate clar și rar - *vizionarea de clipuri adecvate din punct de vedere tematic și lingvistic - *realizarea unui desen în funcție de un mesaj audiat - răspunsuri nonverbale la recunoașterea/ înțelegerea contextului/ expresiilor/ cuvintelor:</p>	<p>1.3. Manifestarea interesului pentru înțelegerea de detalii dintr-o varietate de mesaje orale simple (filme, cântece, clipuri) - *folosirea unui document audio-video autentic și simplu ca punct de plecare a unei activități/ unui proiect - desprinderea unor</p>	<p>1.3. Solicitarea în forme simple a repetării unui mesaj/ fragment de mesaj pentru a desprinde semnificația acestuia - *practicarea unor formule uzuale pentru a solicita reformularea/ repetarea unui mesaj - *realizarea unor jocuri de rol</p>	<p>1.3. Raportarea proactivă la schimburi verbale - *realizarea de exerciții/activități care solicită concentrarea atenției - manifestarea toleranței față de interlocutori prin folosirea de structuri lingvistice specifice limbii studiate și elemente de comunicare nonverbală - realizarea unor exerciții de reflectare asupra</p>	<p>1.3. Desprinderea semnificației unor informații tehnice simple cu privire la funcționarea unor aparate - *ascultarea unor instrucțiuni pentru utilizarea unor aparate casnice - *asocierea imaginilor cu textul audiat - rezolvarea unor sarcini (de tip adevărat/ fals sau</p>

deget, pe mână, marionete etc. - formularea de ipoteze referitoare la sesizarea semnificației în limba maternă sau prin intermediul unor mijloace nonverbale (obiecte, desene, pantomimă)	bat din palme, pocnesc din degete, ridic mâna	informații relevante din anunțuri de interes public (în gară, aeroport, magazin) - crearea unor noi contexte în care se utilizează detaliile: joc de rol, stand-up-uri	corespunzătoare unor situații cotidiene (în magazin, la școală, în familie, la restaurant) - realizarea unor miniscenarii/ contexte diverse pentru mesaje	rolului structurilor utilizate prin crearea contextelor potrivite, de exemplu Pălăriile gânditoare	alegere multiplă) - ordonarea fragmentelor de text în conformitate cu textul audiat
--	---	---	--	--	--

2. Exprimarea orală în situații de comunicare uzuală

A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2
2.1. Reproducerea/formularea unor mesaje simple și scurte, respectând pronunția și intonația specifice, cu sprijin din partea interlocutorului - *repetarea formulelor de salut, de prezentare - *indicarea vârstei, a culorii preferate etc. - *exerciții joc de articulare corectă a fonemelor specifice, a modelelor intonației specifice - exprimarea unei idei - exprimarea unei calități	2.1. Exprimarea a ceea ce îi place/displace - *explicarea simplă a preferinței - realizarea unui top al preferințelor din clasă/familie/grup de prieteni - realizarea de scurte prezentări ale unor personaje cu accent pe preferințele acestora	2.1. Oferirea unei opinii în legătură cu un subiect familiar/ situație cunoscută - *rezolvarea de exerciții de exprimare a acordului/dezacordului - discutarea etapelor unui proiect -rezolvarea de exerciții în vederea exprimării opiniei personale, exprimării unui sfat/a unor indicații	2.1. Relatarea unei întâmplări/ a unor experiențe personale - *relatarea activităților de săptămâna trecută/ din vacanță/ excursia la munte pe baza unei liste de puncte - expunerea unei experiențe (cu ppt/ videoclip/ jurnal audio) - realizarea unui interviu dirijat – relatarea unei experiențe personale	2.1. Exprimarea unei sugestii sau a unei reacții la o propunere în cadrul unui dialog informal - *exersarea solicitării unei confirmări/ infirmări - realizarea unei burse a sugestiilor pentru organizarea unui eveniment (la școală, în comunitate) - exprimarea sentimentelor/ opiniei personale	2.1. Formularea de idei/ păreri pe teme de interes în cadrul unei discuții/ în mesaje de răspuns - *realizarea de interviuri ghidate/dirijate - dezbateră pe baza argumentelor pro/ contra a unei teme de interes (de exemplu, Este necesară colectarea selectivă?, Poveștile- film sau carte?)
2.2. Participarea la dialoguri simple în	2.2. Cererea și oferirea de informații	2.2. Cererea și oferirea de	2.2. Participarea la scurte schimburi	2.2. Participarea la scurte conversații în	2.2. Parafrizarea orală a mesajului

<p>contexte de necesitate imediată</p> <ul style="list-style-type: none"> - *participarea la jocuri de rol simple, după un scenariu dat - Ce mai faci? Câți ani ai? Cine e prietenul tău? Îți plac fructele? Joci tenis? - adaptarea dialogului la contexte situaționale noi 	<p>referitoare la numere, la prețuri, la exprimarea orei</p> <ul style="list-style-type: none"> - *participarea la jocuri de rol la magazin/ la chioșc - *amenajarea unui colț al cumpărăturilor în clasă și inițierea de simulări client-vânzător în acest context - realizarea de jocuri cu folosirea unităților de măsură în diferite domenii de interes pentru copii 	<p>informații referitoare la casă, familie, adresă, persoane, pasiuni obiceieuri</p> <ul style="list-style-type: none"> - *dialoguri scurte între elevi sau elev-profesor pentru a afla adresa cuiva, unde și cum locuiește - dialoguri pentru prezentarea familiei/ a prietenilor (descrierea membrilor familiei, vârsta, profesia, pasiuni) - completarea unor tabele/ scheme pe tema dată 	<p>sociale cu sprijin din partea interlocutorilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - *oferirea de răspunsuri și reacții la întrebări/ invitații/ oferte/ acceptare/ refuz etc. - formularea de întrebări și răspunsuri pentru a afla/ oferi detalii de identificare - jocuri de rol 	<p>contexte obișnuite, asupra unor subiecte generale</p> <ul style="list-style-type: none"> - *susținerea de conversații simple despre experiențe avute/ filme/ persoane faimoase - realizarea de dialoguri în pregătirea unor proiecte sau pe parcursul documentării pentru proiecte 	<p>unor scurte pasaje scrise cu cuvintele și ordinea din textul original</p> <ul style="list-style-type: none"> - *relatarea orală a sensului unor pasaje citite folosind cuvintele din text și reconstruind textul - rezumarea orală a unor pasaje scrise și expunerea acestora în grup sau partenerului - găsirea ideilor-cheie/ cuvintelor-cheie și realizarea unui text tip oglindă
<p>2.3. Prezentarea unui obiect/unei persoane/ unui personaj prin identificare</p> <ul style="list-style-type: none"> - *indicarea și numirea unei persoane/ unui obiect - *identificarea unui obiect prin jocuri de tip întrebare-răspuns - formularea de răspunsuri la întrebările: Cine este? Ce este? Cum este? 	<p>2.3. Descrierea simplă a unei persoane/a unui personaj</p> <ul style="list-style-type: none"> - *indicarea câtorva trăsături ale unui prieten, colegului de bancă - *realizarea unui colaj/ desen al unui personaj de desen animat și verbalizarea portretului respectiv - identificarea unei persoane/a unui personaj prin jocuri de tip întrebare-răspuns 	<p>2.3. Descrierea unor obiecte/ a locuinței</p> <ul style="list-style-type: none"> - *realizarea unui desen/colaj al camerei (personale/ vizate) și apoi descrierea orală - prezentarea casei/ apartamentului - realizarea de exerciții în parteneriat de descriere și reprezentare a unui spațiu 	<p>2.3. Realizarea unor expuneri scurte, repetate, a unui subiect familiar</p> <ul style="list-style-type: none"> - *prezentarea în câteva cuvinte/ succintă a unui poster/ a unei activități de proiect - raportarea unei activități pe baza unui plan/ pregătirii prealabile - realizarea și prezentarea unui grafic/ unei diagrame 	<p>2.3. Descrierea unor intenții, speranțe, ambiții</p> <ul style="list-style-type: none"> - *descrierea intențiilor de viitor cu privire la studii, meserii sau viața personală - *descrierea meseriei vizate sau a unei meserii imaginare - descrierea experienței învățării și a strategiilor de învățare 	<p>2.3. Descrierea acțiunii unei cărți sau unui film și a reacțiilor proprii</p> <ul style="list-style-type: none"> - *povestirea unei acțiuni (carte sau film) și a impresiilor personale cu sprijinul unor întrebări ajutătoare - relatarea evenimentelor din perspectiva unui personaj - relatarea în grupuri diferite de elevi a unor secvențe dintr-o carte/ dintr-un film

			- interpretarea unei statistici		
2.4. Manifestarea disponibilității pentru articularea unor sunete noi și pentru a explora noi modele articulatorii/ de intonație și accent - *interpretarea de cântece și poezii - *producerea și interpretarea de replici scurte în scenete - producerea de texte noi, de exemplu, poezie concretă	2.4. Manifestarea deschiderii pentru interacțiune socială și lingvistică - *practicarea formulelor conversaționale - exersarea convențiilor de comunicare (folosirea corectă a formelor de adresare tu/ Dvs.) - joc de rol	2.4. Manifestarea interesului pentru exprimarea personală într-o altă limbă decât cea maternă - *utilizarea limbii române pentru a se exprima în contexte de comunicare uzuală - *realizarea de jocuri de rol în diferite situații de comunicare - realizarea de materiale de promovare a limbii române	2.4. Participarea la schimbul verbal fără teama de eșec - *căutarea unei variante simple de exprimare - *folosirea mijloacelor de exprimare vizuală și sprijinul unei prezentări verbale - jocuri de rol	2.4. Manifestarea interesului pentru calitatea exprimării / interacțiunii - *solicitarea reformulării - *realizarea de exerciții de corectare reciprocă /autocorectare - realizarea de exerciții de autoevaluare pe baza înregistrării audio sau a semnalării unor erori din partea colegilor - repetarea parțială a frazei interlocutorului	2.4. Exprimarea și solicitarea unor puncte de vedere personale într-o conversație - *organizarea de dezbateri pro-contra pe teme de interes - realizarea de jocuri de rol pe teme de interes cu privire la viața și opțiunile adolescenților - exprimarea părerii prin jocuri de argumentare/ contraargumentare (metoda acvariului)

3. Receptarea de mesaje scrise în situații de comunicare uzuală

A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2
3.1. Recunoașterea semnificației unor fraze uzuale tipice pentru viața cotidiană - *jocuri pentru asocierea unor simboluri iconice cu forma verbală corespunzătoare (de exemplu, indicatoare uzuale pe stradă -	3.1. Identificarea unor detalii din texte simple care conțin informații uzuale - *răspunsuri la întrebări simple referitoare la text - *exerciții de completare de text / enunț lacunar pe baza informațiilor aflate din text	3.1. Identificarea informațiilor din panouri și semne aflate în locuri publice pentru facilitarea orientării - „căutarea comorii” pe baza unor simboluri și semne - *exerciții de	3.1. Identificarea informațiilor necesare din liste sau din texte funcționale simple (pliante, meniuri, orare) - identificarea de informații necesare în texte simple (publicitate sau de interes general – un	3.1. Desprinderea sensului unor cuvinte separate din context în vederea deducerii înțelesului unei expresii din texte pe teme familiare - *completarea de tabele - exerciții de asociere - interpretare de grafice, tabele, diagrame simple	3.1. Identificarea rapidă a informațiilor relevante dintr-o serie de texte scurte - *exerciții de identificare a informațiilor de bază, de tipul Cine? Unde? Când? Ce? din știri scurte sau

<p>Parcare interzisă, Metrou, Spital)</p> <p>-* realizarea unor comenzi simple de calculator (deschide, inchide, copiere, lipire, imprimare etc.)</p> <p>- realizarea de conexiuni logice corecte a semnificațiilor privind funcționarea/ utilizarea aparaturii de uz cotidian: telefon mobil, televizor etc.)</p>	<p>- aflarea de informații de pe internet pe baza unor fișe simple de lucru: Ce? Când? Unde? de exemplu, evenimente culturale, concerte etc.</p>	<p>identificare a unor informații vitale de securitate (Pericol, Nu traversați, Drum blocat, Drum în construcție...)</p> <p>- realizarea unui index cu informații din panouri și semne aflate în locuri publice</p> <p>- exerciții de asociere a semnificațiilor – puzzle</p>	<p>panou în magazin, panoul unei biblioteci etc.)</p> <p>- exerciții de căutare în pliante/ ghiduri turistice</p> <p>- găsirea unui meniu adecvat în funcție de preferințe, din broșura unui restaurant</p>		<p>din alte relatări scrise</p> <p>- evidențierea informațiilor relevante prin identificarea cuvintelor cheie și transferarea informațiilor în tabele, scheme etc.</p>
<p>3.2. Identificarea semnificației globale a unui text simplu pe teme familiare</p> <p>- *efectuarea unei activități în funcție de mesajul primit</p> <p>- *alegerea unei imagini potrivite dintr-un set pentru a ilustra semnificația textului</p> <p>- răspuns la întrebarea „Despre ce e vorba în text?”/ Recunoașteți tema textului?</p>	<p>3.2. Identificarea unor elemente importante de reperare a unui eveniment pe un afiș (inclusiv afiș digital) sau pe un alt suport</p> <p>- *localizarea unui concert/spectacol – loc și dată de desfășurare</p> <p>- *identificarea locului și a orei de desfășurare a unui eveniment sportiv pe un bilet de intrare</p> <p>- exerciții de orientare pe hartă – citirea hărții</p>	<p>3.2. Căutarea de imagini relevante pentru a ilustra proiecte școlare/ în comunitate</p> <p>- *realizarea de postere: Animalul meu preferat, Actorul meu preferat...</p> <p>- realizarea unui material video de prezentare</p>	<p>3.2. Extragerea informațiilor prezentate din articole de ziar/ digitale simple sau din broșuri de prezentare, în care numele și numerele joacă un rol important</p> <p>- *completarea de texte lacunare cu informații care se regăsesc în text</p> <p>- proiecte pe teme de interes: O zi din viața lui ... Un monument celebru... Salvarea urșilor polari... Cum protejăm mediul înconjurător...</p>	<p>3.2. Desprinderea principalelor puncte din articole scurte pe teme familiare și de actualitate</p> <p>- *Bursa știrilor – realizarea unui album cu cele mai interesante evenimente selectate săptămânal din viața școlii</p> <p>- realizarea unei emisiuni dezbateri - avantaje/ dezavantaje, ale informațiilor selectate</p>	<p>3.2. Selectarea de informații din mai multe texte în scopul îndeplinirii unei sarcini structurate de lucru</p> <p>- *folosirea de texte scurte pentru identificarea unor informații relevante, de exemplu, despre obiecte pierdute sau sfaturi pe forumuri online, cu scopul redactării de sfaturi proprii sau găsirii unor obiecte</p> <p>- asocierea logică, corectă a unor titluri sau soluții date pentru diverse situații : texte/ anunțuri – titluri, subtitluri, imagini</p>

<p>3.3. Descifrarea unor mesaje simple familiare primite de la prieteni, colegi, profesor</p> <ul style="list-style-type: none"> - *completare de text lacunar - răspunsuri la întrebări referitoare la informația dintr-un text de sms/ e-mail cu privire la situații uzuale (hai în parc, vino la fotbal, sună-mă la 5 etc.) 	<p>3.3. Identificarea datelor cerute pe un formular simplu (nume, prenume, data nașterii, adresa)</p> <ul style="list-style-type: none"> - *identificarea unui coleg după descrierea sumară a celui căutat sub categoriile - nume, prenume, vârstă - identificarea datelor dintr-un permis de ședere / carte de identitate - jocuri de tip „vânătoarea de spioni” 	<p>3.3. Identificarea informațiilor din mesaje scrise simple</p> <ul style="list-style-type: none"> - *oferirea de reacții adecvate în funcție de mesaj - *efectuarea unei activități în funcție de mesajul primit - propunerea lecturii unui material pe baza înțelegerii globale - oferirea de sfaturi pentru a aprofunda un text sau pentru a-l ocoli 	<p>3.3. Recunoașterea diferitelor tipuri de corespondență pe subiecte familiare (solicitarea unei informații)</p> <ul style="list-style-type: none"> - *citire de bilețele de apreciere -postare pe rețea de socializare - identificare de e-card, e-mail, scrisoare semi-formal 	<p>3.3 Desprinderea sensului global din articole sau interviuri</p> <ul style="list-style-type: none"> - *activități de selectare a informațiilor relevante în vederea efectuării unei sarcini de lucru - selectarea celor mai potrivite surse de informare pentru realizarea unei teme/ documentări - realizarea de colecții de articole/ surse pe anumite teme 	<p>3.3 Recunoașterea organizării logice a unui paragraf /text funcțional</p> <ul style="list-style-type: none"> - *exerciții de reconstituire a ordinii fragmentelor - exerciții de segmentare a textelor - completare cu conectori, elemente determinate de sens în economia textului scris - realizarea de planuri de idei short-list, texte oglindă
<p>3.4 Manifestarea curiozității pentru decodarea unor mesaje scrise simple</p> <ul style="list-style-type: none"> - *lectură globală de benzi desenate - *căutarea unei felicitări pe site-uri specializate pentru a le potrivi cu profilul unui coleg/un anume eveniment - realizarea unui album ilustrat cu sărbători din cultura românească (specifice unui anumit sezon), pe baza mesajelor descoperite 	<p>3.4 Manifestarea deschiderii pentru receptarea de mesaje în limba străină</p> <ul style="list-style-type: none"> - * jocuri de orientare pe hartă, plan, în spațiul clasei în funcție de instrucțiuni - descoperirea mesajelor din aplicații, jocuri pe calculator - vizionarea de materiale video-podcasturi pe diverse teme și rezolvarea exercițiilor aferente 	<p>3.4. Manifestarea interesului pentru lectura de orientare</p> <ul style="list-style-type: none"> - *jocuri de orientare pe hartă, plan, în spațiul clasei în funcție de instrucțiuni - elaborarea de strategii de înțelegere globală a textului: la prima lectură – tema, Ce?, Când, Unde?, Cine? - realizarea de prezentări/ materiale pentru expoziții tip piațetă 	<p>3.4. Manifestarea disponibilității pentru informare prin lectură</p> <ul style="list-style-type: none"> - *participarea la proiecte integrate care necesită documentare - realizarea de materiale de informare/ grupuri de experți, realizarea de reclame/ panouri publicitare în formate diverse: panouri, ppt, video, blog etc. - inițierea de corespondență 	<p>3.4. Manifestarea deschiderii pentru informare dintr-o varietate de surse</p> <ul style="list-style-type: none"> - *utilizarea textelor în diverse situații - exerciții de identificare a tipurilor de texte multimodale adecvate intereselor personale de lectură (benzi desenate, afișe publicitare digitale, narațiuni grafice etc.) 	<p>3.4. Manifestarea interesului pentru selectarea unor texte pertinente în funcție de nevoile de învățare/ cunoaștere</p> <ul style="list-style-type: none"> - *căutarea de texte în funcție de interes - selectarea de texte multimodale adecvate intereselor personale de lectură (de ex. benzi desenate, afișe publicitare digitale, narațiuni grafice etc. adecvate intereselor) - prezentarea

pe site-uri de felicitări			electronică cu elevi din alte orașe pe tematici date sau liber alese		„Textului lunii” din partea grupelor de lucru o dată pe lună
---------------------------	--	--	--	--	--

4. Redactarea de mesaje în situații de comunicare uzuală

A1.1	A1.2	A2.1	A2.2	B1.1	B1.2
<p>4.1. Scrierea unei felicitări de ziua cuiva sau pentru o sărbătoare</p> <ul style="list-style-type: none"> - *realizarea unui calendar al sărbătorilor și afișarea acestuia în clasă - *confecționarea unei felicitări și scrierea mesajului uzual sau a unuia simplu personalizat - compunerea unor mesaje scurte de felicitare pe telefon sau mail 	<p>4.1. Completarea de date personale (nume, prenume, adresa, vârsta, pasiuni)</p> <ul style="list-style-type: none"> - *completare de formulare pentru înscrierea la activități specifice vârstei (curs de înot, de dans, de limbă străină etc.) - proiecte de grup pentru întocmirea unei fișe de identitate a unui personaj îndrăgit, a unei personalități 	<p>4.1. Redactarea de mesaje și de note simple și scurte</p> <ul style="list-style-type: none"> - *redactarea unei invitații/mesaj de mulțumire - scrierea unei explicații scurte pentru o imagine în cadrul unui proiect - elaborarea unui flyer pentru comunicarea rezultatelor unui proiect 	<p>4.1. Completarea unui formular cu informații de identificare (educație, interese, competențe)</p> <ul style="list-style-type: none"> - *realizarea unei prezentări a membrilor unui grup pe baza unui formular - „fișa personală” pentru un sportiv celebru/ cântăreț animal preferat etc. - completare de fișă bingo – descriere pers., caracteristici, hobby-uri etc. 	<p>4.1. Redactarea CV-ului în forma prescurtată folosind un template simplu</p> <ul style="list-style-type: none"> - *identificarea elementelor componente ale unui CV - identificarea regulilor de redactare a unui CV - colectarea de date pentru completarea CV-ului - completarea unui CV, de exemplu, Europass 	<p>4.1. Redactarea unei scrisori despre situația personală (familie, școala, interese etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - *exerciții de corespondență cu alți copii în cadrul unor proiecte - redactarea de scrisori ca răspuns la scrisori date/situații - redactarea unui mail, une scrisori formale (motivarea absenței la un curs de înot etc.)
<p>4.2. Redactarea unui mesaj simplu către un coleg</p> <ul style="list-style-type: none"> - *scrierea unui mesaj scurt pe un bilet (sunt acasă, vin imediat; răspunde, te rog; așteaptă, te rog etc.) - formularea unui răspuns la anunț, 	<p>4.2. Redactarea de mesaje simple despre sine/ despre alții</p> <ul style="list-style-type: none"> - * scrierea unui mesaj introductiv simplu către un prieten prin corespondență (un scurt autoportret – culoarea ochilor, a 	<p>4.2. Descrierea unor aspecte ale vieții cotidiene (oameni, locuri, școală, familie, hobby-uri), folosind fraze simple</p> <ul style="list-style-type: none"> - *realizarea unui album cu hobby- 	<p>4.2. Prezentarea unei activități în scris, utilizând cuvinte de legătură („și”, „dar”, „pentru că”)</p> <ul style="list-style-type: none"> - *completare de text lacunar - argumentarea în scris a unei poziții – 	<p>4.2. Relatarea unor evenimente folosind elementele de introducere a succesiunii („mai întâi”, „apoi”, „după aceea”, „în final”)</p> <ul style="list-style-type: none"> - *exerciții de redactare de texte pe 	<p>4.2. Redactarea de texte simple și coerente pe teme de interes</p> <ul style="list-style-type: none"> - *realizarea unui scurt raport de documentare pentru un proiect pe baza unor repere/ unui plan - redactarea unei

sms, înștiințare, scuză	părului, mâncarea preferată, pasiuni) - scrierea unei intrări simple pe un blog	urile personale - realizarea unui poster de grup cu eroii preferați - realizarea unui jurnal personal	pro sau contra și utilizarea conectorilor adecvați - redactare cu suport vizual/verbal (întrebări, repere)	baza unor imagini/ filme sau de repovestire - realizarea de podcasturi în baza textelor	scrisori de intenție cu structură simplă în vederea susținerii unei candidaturi/ înscrieri la un curs etc.
4.3. Participarea la proiecte de grup în care se elaborează cu sprijin mesaje scurte - *realizarea unui afiș pentru un eveniment - realizarea unui album al clasei - realizarea unui anunț scurt/ anunț publicitar etc.	4.3. Manifestarea disponibilității pentru schimbul de mesaje scrise simple - *realizarea de corespondență directă prin bilețele, vederi - utilizarea diverselor aplicații digitale pentru corespondență (e-mail, whatsapp, sms)	4.3. Participarea la schimbul de mesaje scrise - *proiecte de grup - propunerea de teme stimulative pentru redactare - schimb de scrisori/ mail-uri, corespondență	4.3. Depășirea fricii de eșec în redactare/ schimbul de mesaje scrise - *exerciții de revizuire a textelor scrise - exerciții de scriere creativă, de exemplu, povești, poezie concretă, antitexte	4.3. Manifestarea interesului pentru calitatea redactării - *exerciții de autoevaluare și interevaluare - discutarea unei grile de atribuire de scoruri pentru evaluarea exprimării în scris	4.3. Raportarea proactivă la schimbul de mesaje scrise funcționale inclusiv prin solicitarea de informații mai complete despre diverse produse/ servicii - *redactarea unui răspuns la un anunț referitor la o excursie/ tabără - solicitarea de informații suplimentare referitoare la un nou model de telefon pe site-ul unui retailer - oferirea unui răspuns la un anunț publicitar de pe site-ul unui hotel/ restaurant - redactarea unui răspuns la un anunț publicitar, inclusiv solicitarea de informații complete și exacte despre diverse produse/ servicii (o mașină, curs academic etc.)

Conținuturi

A1	A2	B1
<ul style="list-style-type: none"> - Saluturi uzuale - Prezentare: nume, vârstă - Sala de clasă: obiecte, rechizite - Culori și nonculori - La școală învăț... - Ce mănânc dimineața, la prânz, seara? - Fructe și legume - Programul zilnic - ceasul cu orele fixe - Obiecte vestimentare - Familia - Locuința - Meserii și profesii - Părțile corpului - Animale și plante - Activități preferate - Mijloace de transport 	<ul style="list-style-type: none"> - Alte forme de salut - Casa și familia - Obiceiuri și tradiții în familie - Școala - Unități de măsură - Vremea - Povești sau filme pentru copii - Îmbrăcăminte și încălțăminte - Activități zilnice - Cum sunt eu? Gânduri și emoții - Reguli de păstrare a sănătății - Hobby-uri 	<ul style="list-style-type: none"> - Saluturi cunoscute - Membrii unei familii - Activități gospodărești în casă - Personaje îndrăgite din cărți, filme, muzică etc. - Orașul: La hotel, La restaurant etc. - Drumul către școală – mijloace de transport - Cum se fabrică - Alimente - La piață, În supermarket - Vremea - Modă - Hobby-uri - Ocupații și domenii de activitate

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei pentru proiectarea și derularea activităților de predare-învățare-evaluare a limbii române, pentru copiii beneficiari ai unei forme de protecție internațională și resortisanți țări terțe, în concordanță cu profilul și nevoile acestora.

În susținerea cursului de limba română, cadrul didactic va insista permanent pe trezirea interesului copilului BPI sau RTT pentru învățarea limbii române și pe dezvoltarea încrederii în sine. Astfel, jocul didactic va predomina, asigurând contextul pentru participarea activă, individuală și în grup, care să permită exprimarea liberă a propriilor idei și sentimente. Tot ceea ce se întâmplă la „ora” de comunicare în limba română ar trebui să se deruleze sub forma unei suite de jocuri sau antrenamente atractive pentru toate grupele de vârstă ale cursanților.

Din spațiul clasei nu trebuie să lipsească resurse educaționale atractive, potrivite diferitelor vârste: cartonașe mnemotehnice, filme, jocuri, cărți, afișe, computer etc. Se va pune accentul pe spontaneitatea și creativitatea răspunsurilor și nu pe rigurozitatea științifică a acestora. Recomandăm folosirea unei varietăți de texte care să cuprindă și elemente iconice – afiș, planșă, tabel, desen, caricatură, pliante, broșuri, bogat ilustrate etc.

Pentru intuirea regularităților limbii se recomandă oferirea de exemple și analogii reprezentative, cum ar fi articularea atentă și, eventual, scriere pe tablă a unor cuvinte pentru a-i sprijini pe elevi în a observa anumite mărci gramaticale și regularități ale limbii. Asemenea exemple nu ar trebui să facă obiectul unor lecții sau secvențe de lecții separate, ci să apară în mod firesc pe parcursul diverselor activități de comunicare (profesorul propune un „stop-cadru” pentru observarea regularității și oferă mai multe exemple, eventual solicitând elevilor să găsească și ei ceva similar; profesorul și clasa pot dezvolta împreună un set de semne/ gesturi convenționale care să le amintească elevilor anumite regularități: de exemplu, palma deschisă în sus pentru o anume terminație la care se încurcă elevii, o buclă cu degetul pentru a aminti diferența de gen etc. – important este ca elevii să recunoască rapid semnul ca să-și amintească regula).

Activitatea didactică se va desfășura într-o interacțiune permanentă cu copiii, astfel încât să răspundă intereselor acestora. Copiii vor fi stimulați să întrebe, să intervină, să aibă inițiativă, să exprime idei și sentimente despre ceea ce învață. Pot fi utilizate texte scurte, atractive, care să fie citite și transpuse în jocuri de rol sau în mici scenete.

O altă sugestie metodologică se referă la folosirea nonverbalului pentru învățarea intuitivă - dacă profesorul mimează acțiunea de a se ridica/sta jos atunci când enunță aceste activități, pentru cursant va fi mult mai clar despre ce este vorba. În același context, învățarea va fi facilitată dacă cursanții sunt încurajați în permanență să combine verbalul (ceea ce au receptat sau ceea ce exprimă) cu limbajul corporal.

Foarte importantă este învățarea în context. Formarea competențelor de comunicare are loc într-un context favorabil, semnificativ. În absența acestuia, cursanții ajung doar să recite cuvinte și fraze memorate, fără să le poată transfera în viața de zi cu zi. Se recomandă organizarea unor activități care să ofere ocazia interacțiunii cu vorbitori nativi (vizite în magazine, farmacii, librării etc.).

Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învățare. Se recomandă cu prioritate metode moderne de evaluare precum: proiectul, portofoliul, observarea sistematică a comportamentului cursanților, centrarea pe progresul personal, autoevaluarea etc. Este recomandabil ca

evaluarea să se realizeze prin raportare la competențele specifice, evitându-se comparațiile între copii. Evaluarea va orienta profesorul în reglarea strategiilor de predare, pentru o mai bună adecvare la particularitățile individuale și de vârstă ale copiilor. Se vor valorifica și competențele dobândite de către copii în contexte nonformale sau informale. În întreaga activitate de învățare și evaluare va fi urmărit, încurajat și valorizat progresul fiecărui copil.

Resurse

- *Manual de limba română pentru adulți* (nivel CECLR A1, A2, B1)
- *Caietul cursantului pentru adulți* (nivel CECLR A1, A2, B1)
- *Ghidul profesorului*

Obs.: Aceste resurse educaționale au fost realizate în cadrul proiectului „REACT_RO: Resurse educaționale pentru învățarea limbii române și acomodarea culturală a beneficiarilor de protecție internațională și resortisanților țărilor terțe în România”, nr. contract FAMI 17.03.03.02, finanțat prin Programul Național – Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare prin Inspectoratul general pentru Imigrări, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al României.

Bibliografie

Hamilton, R., Moore, D. (2003). *Educational Interventions for Refugee Children: Theoretical Perspectives and implementing best practice*, Routledge, New York.

Înaltul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite (UNHCR) *Agenda UNHCR pentru Integrarea Refugiaților în Europa Centrală*, (2009). Document disponibil la <http://www.unhcr-centraleurope.org/ro/pdf/cu-ce-ne-ocupam/promovarea-integrarii/agenda-de-integrare-unhcr-a-refugiatilor-in-europa-centrala.html>

Înaltul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite (UNHCR) *Nota UNHCR privind integrarea refugiaților în Europa Centrală* (2009). Document disponibil la: <http://www.unhcr-centraleurope.org/ro/pdf/cu-ce-ne-ocupam/promovarea-integrarii/nota-unhcr-privind-integrarea-refugiatilor-in-europa-centrala.html>

Grup de lucru

Ioana Barbu	Manager proiecte Fundația Schottener Servicii Sociale, coordonator
Andreea Floari	Fundația Schottener Servicii Sociale, profesor limba română pentru străini
Daniela Muntean	Fundația Schottener Servicii Sociale, psihopedagog
Daniela Stoicescu	Școala gimnazială Aletheea, profesor